TCI

JAPDEAT

วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชี
การบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบ

JOURNAL OF APDEAT

Journal of Association of Professional Developme
of Educational Administration of Thailand (JAPDEA
ISSN: 3027-8813 (Online)

ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2568)
Vol.7 No.4 (October-December 2025)
สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย

วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)
Journal of Association of Professional Development of Educational Administration of Thailand (JAPDEAT)
ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2568) Vol.7 No.4 (October-December 2025)
ISSN: 3027-8813 (Online)

เจ้าของ สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์
1. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ที่เกิดจากกระบวนการวิจัย การวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ
2. เพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยด้านการศึกษา ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่สัมพันธ์กับการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษาให้มีพื้นที่ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

ขอบเขต วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.) เป็นวารสารสาขาสังคมศาสตร์ เน้นรับการตีพิมพ์บทความด้านการบริหารการศึกษาเป็นหลัก นอกจากนี้ ยังรับตีพิมพ์บทความด้านศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ การศึกษาและสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่สัมพันธ์กับการศึกษา

สาขาที่รับตีพิมพ์ สาขาสังคมศาสตร์ เน้นการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ การศึกษาและสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่สัมพันธ์กับการศึกษา

กำหนดตีพิมพ์ วารสารกำหนดตีพิมพ์เผยแพร่ปีละ 4 ฉบับ
ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม)
ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน)
ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน)
ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม)

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทัง
นายกสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ ปัญญาภา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ	นักวิชาการอิสระ
ศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สมาน อัศวภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชราภรณ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนชัย ยาวิราช	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รชฏ สุวรรณกูฏ	มหาวิทยาลัยนครพนม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ รู้แผน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรปรุฬห์ วิชาอัครวิทย์	มหาวิทยาลัยพายัพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ ลาดกระบัง	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธร ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อาจารย์ ดร.พรรณี สุวัตถี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สำนักงานกองบรรณาธิการ

สำนักงานวารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)
535 หมู่ 12 ตำบลไร่น้อย อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี 34000

วันที่ตีพิมพ์เผยแพร่: ธันวาคม 2568

หมายเหตุ: ข้อเขียนหรือบทความใด ๆ ที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนี้ถือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวและเป็นลิขสิทธิ์ของผู้นิพนธ์บทความ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่มีข้อผูกพันโดยประการทั้งปวง

สารบัญ I Contents

ลำดับที่	บทความ	หน้า
บทความวิจัย		
1	**สภาพการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี** กนกวรรณ โคตรพงศ์, ไพรวัลย์ โคตรตะ, และ ภานุพงศ์ บุญรมย์	1
2	**ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3** กฤษฎา สระกระโทก และ บรรจบ บุญจันทร์	21
3	**การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนวัดสันติคีรีรมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2** กุลธิดา ชุ่นอินทร์, นันทพงศ์ หมิแหละหมัน, และ จิรศักดิ์ แซ่โค้ว	37
4	**แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานการณ์เทคโนโลยีอุบัติใหม่ของสถานศึกษา ในกลุ่มแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2** เกศรา รักพ่วง	57
5	**ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2** จิรายุ มหายศ และ นลธวัช ยุทธวงศ์	77
6	**การศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ** จุฬารัตน์ บุษบงก์	91
7	**กลยุทธ์การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี** โชคอนันต์ รักษาภักดี, สุมิตร สุวรรณ, และ พัชราภา ตันติชูเวช	106
8	**การศึกษาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตคลองสาน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร** อัญชลี ปานประชาติ และ นันทิยา น้อยจันทร์	121

สารบัญ I Contents

ลำดับที่	บทความ	หน้า
9	**การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมในยุคดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนนาโปร่งประชาสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร** ณรงค์ชัย เอราวรรณ	137
10	**การประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร** ณัฐกานต์ บุญเสริฐ, ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์, และ อรสา จรูญธรรม	150
11	**แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาตาก เขต 2** ณัฐณิชา จินดาภัทร์ และ นลธวัช ยุทธวงศ์	165
12	**การบริหารงานแนะแนวของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ** ณัฐธิดาพร สายสุด, ไพรวัลย์ โคตรรตะ, และ ภาณุพงศ์ บุญรมย์	177
13	**แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสมาคมโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนภาคเหนือ** ณัฐพล มีเงิน, พฤฑฒิพล พฤฑฒิกุล, และ ปาริชาต เตชะ	194
14	**การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนแม่สอด-ท่าสายลวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2** ณัฐสิริ ละน้อย และ จารุวรรณ แก่นทรัพย์	213
15	**ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ** ธนัชพร เกิดรุ้ง และ ภูวนัย สุวรรณธารา	233
16	**การบริหารจัดการการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี** นิรมล ศรีสุข, วิไลวรรณ พรมสีใหม่, และ นเรศ ขันธะรี	251
17	**รูปแบบการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ** ปณิธาน วรรณวัลย์ และ เพียงแข ภูผายาง	268

สาขาวิชาชีวิต
ภาคสี

สารบัญ I Contents

ลำดับที่	บทความ	หน้า
18	**การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์สุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม กรุงเทพมหานคร** พัณบงกช ปาณมาลา	285
19	**การบริหารสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิด 7-S ของแมคคินซีย์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น** รัชกร ประสีระเตสัง, สุธรรม ธรรมทัศนานนท์, รัชนี จรุงศิรวัฒน์, ละเอียด จงกลนี, และ พินโย พรมเมือง	297
20	**การศึกษาความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา** ภัทรวดี ภัทรคนานนท์, ฐิติพร พิชญกุล, และ กันต์ฤทัย คลังพหล3	312
21	**แนวทางการบริหารองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาเขตชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2** รัศก์จิราภรณ์ อ่อนบรรจง และ พฤฑฒิพล พฤฑฒิกุล	327
22	**กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง อาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี** อรรถพันธ์ นามกูล	346
23	**แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1** ฤทธิพล มะโนรัตน์, จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์, และ พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง	361
24	**แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี** วราภรณ์ สืบวงษา และ สมชัย พุทธา	375
25	**แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา** วัลลียา วาหะรักษ์, นันทพงศ์ หมิแหละหมัน, และ จิรศักดิ์ แซ่โค้ว	388

สารบัญ I Contents

ลำดับที่	บทความ	หน้า
26	การศึกษาความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิดการเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ใหม่ (Upskill and Reskill) ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล วาสนา สมใจ และ กฤษดา ผ่องพิทยา	405
27	แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนช่องแคบ-คีรีราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ศศิธร พลจร และ นลธวัช ยุทธวงศ์	421
28	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษยโสธร เวียงคำ วิจิตร, พิมล วิเศษสังข์, และ สมาน อัศวภูมิ	440
29	การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการนิเทศภายในแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง ศศิธร สุขสงค์, พิชามญชุ์ สุรียพรรณ, และ ญาณิศา บุญจิตร์	456
30	การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศันทณีย์ แสงหล้า, นเรศ ขันธะรี, และ สมฤทัย เตาจันทร์	469
31	แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ – แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ศิวาวุฒิ สีดาทอง และ พฤฑฒิพล พฤฑฒิกุล	483
32	การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สกุลรัตน์ กาจารี, ฐิติพร พิชญกุล, และ กันต์ฤทัย คลังพหล	499
33	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนแม่ตาว-พระธาตุผาแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สุรีย์รัตน์ นามดาว และ จารุวรรณ แก่นทรัพย์	508

สำเนาถูกต้อง
สุกฤษ

สารบัญ I Contents

ลำดับที่	บทความ	หน้า
34	**ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี** สุวิมล โพธิ์กลิ่น, อดินันท์ แก้วนิล, จักรกฤษ จ่ารัตน์, และ อังคณา นาสารี	521
35	**ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล** โสภาพิชญ์ พรายดัสถ์ และ สุนทรี วรรณไพเราะ	529
บทความวิชาการ		
36	**ภาวะผู้นำตนเองกับการบริหารสถานศึกษาในยุคปัญญาประดิษฐ์** รุ่งตะวัน พานน้อย	546
37	**การพัฒนารูปแบบสมรรถนะองค์การเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา: แนวคิดและแนวปฏิบัติ** ฐิตินันท์ พูลศิลป์ และ เอกรินทร์ สังข์ทอง	557
38	**การประยุกต์ใช้แนวคิดภาวะผู้นำทางการเรียนรู้และภาวะผู้นำแบบร่วมมือเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล** ธีรภัทร คำทิ้ง, สายสุนีย์ งานดี, จักรพรรดิ ศิริวารินทร์, ณิรดา เวชญาลักษณ์	575
39	**โรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ : ชุมชนการเรียนรู้ที่มีพลัง** มวลมาศ บึงราษฎร์	591
40	**อไจล์ในการบริหารสถานศึกษา** อรอุษา ปุณยบุรณะ, ฐิติกมลสิริ ลาโพธิ์, พัชราภา ตันติชูเวช, สุมิตร สุวรรณ, ทัศตริน วรรณเกตุศิริ, และ ศิริพร เครือทอง	605

*การศึกษาความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ภัทรวดี ภัทรคนานนท์[1]* ฐิติพร พิชญกุล[2] กันต์ฤทัย คลังพหล[3]

[1]นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
[2]อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
[3]อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
*Corresponding author e-mail: phattharawadee.phat@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย สังเคราะห์แนวคิดการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากงานวิจัย ของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) และ ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย (2565) และแนวทางกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษา จากโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 285 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติในการวิเคราะข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีดัชนีอันดับความต้องการจำเป็นรายด้าน คือ 1) การระดมทรัพยากรบุคคล 2) การระดมทรัพยากรการเงิน 3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และ 4) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ คือ การให้ความสำคัญกับการจัดหาทรัพยากรบุคคลเป็นลำดับแรก เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ชุมชน และภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันครูและบุคลากรควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรในท้องถิ่น ทั้งนี้ ข้อมูลความต้องการจำเป็นที่ได้สามารถนำไปใช้วางแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในบริบทอื่นได้ต่อไป

คำสำคัญ: . ความต้องการจำเป็น; การระดมทรัพยากรทางการศึกษา; กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

* Received: 2025-09-02, Revised: 2025-10-09, Accepted: 2025-10-12

A Study of the Needs Assessment for Educational Resources Mobilization For Student Development Activities in Small Schools under Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office

Phattharawadee Phattharakhananon[1]* Thitiporn Pichayakul[2] Kanreutai Klangphahol[3]

[1]Master of Education Program in Educational Administrative Innovation,
Valaya Alongkron Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani
[2]Associate Professor of Faculty of Education, Valaya Alongkron Rajabhat University under the Royal Patronage
[3]Associate Professor of Faculty of Education, Valaya Alongkron Rajabhat University under the Royal Patronage
*Corresponding author e-mail: phattharawadee.phat@vru.ac.th

ABSTRACT

The objective of this research was to study the essential needs for mobilizing educational resources to support learner development activities in small-sized schools under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office. This study employed a quantitative research design. The conceptual framework on educational resource mobilization was synthesized from the Office of the Education Council (2019) and Narongrit Pratumchai (2022), while the framework for learner development activities was adopted from the Bureau of Academic Affairs and Educational Standards (2010). The research area consisted of small-sized schools under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office. The sample group comprised 285 teachers and school administrators from these small-sized schools in the academic year 2024, selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.99. Data were analyzed using mean, standard deviation, and the Priority Need Index (PNI). The findings revealed that: 1) human, 2) financial, 3) material and equipment, and 4) management resources. It emphasizes prioritizing human resources as they are fundamental to developing other resources. Schools should build collaborative networks with external agencies, communities, and the private sector, while teachers should develop skills for efficient resource management and innovative use of local materials. The findings can guide resource mobilization strategies in other contexts.

Keywords: Needs Assessment; Educational Resources Mobilization; Student Development Activities

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในหลายฉบับ รวมถึงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติไว้ในหมวด 8 ว่าด้วย “ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา” โดยเฉพาะในมาตรา 58 ซึ่งกำหนดให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องร่วมกันระดมทรัพยากรทั้งในรูปของงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน บุคลากร และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ นอกจากนี้ยังมีกลไกการส่งเสริม เช่น การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเพื่อกระตุ้นให้บุคคลและองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการศึกษามากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการทำให้การศึกษาของประเทศมีคุณภาพและสามารถเข้าถึงได้

สำหรับเด็กและเยาวชนทุกคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติในมาตรา 59 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่อนุญาตให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลสามารถจัดการทรัพย์สินของตนและหารายได้จากบริการของสถานศึกษา โดยต้องไม่ขัดกับนโยบายและภารกิจหลักของสถานศึกษา แนวทางนี้ยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่ได้กำหนดให้ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา รวมถึงการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาด้วยการร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียนให้เต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) นอกจากนี้ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 ยังได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีบทบาทในการระดมทรัพยากรจากภายในและภายนอกชุมชนเข้ามาช่วยพัฒนาสถานศึกษาและสนับสนุนการเติบโตของนักเรียนในทุกด้าน ทั้งในด้านวิชาการ การพัฒนาทักษะชีวิต และการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

โรงเรียนทุกขนาดต่างมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม โรงเรียนขนาดเล็ก (ขนาดที่ 1) ซึ่งมีจำนวนนักเรียนระหว่าง 1–120 คน กลับประสบปัญหาการระดมทรัพยากรไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนในทุกมิติ ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งการขาดทรัพยากรที่เหมาะสมย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมเหล่านี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้จากข้อมูลในระดับพื้นที่พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 335 โรงเรียน ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็กถึง 178 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.13 ของจำนวนโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสัดส่วนของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีอยู่ในระดับที่สูง และเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณาในการจัดสรรและระดมทรัพยากรเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็นสองเขตพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 85 โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 93 โรงเรียน โดยมีภารกิจหลักในการสร้างโอกาสทางการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพ เป็นคนดี มีความสุข และมีทักษะในการดำรงชีวิต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยามีความมุ่งหวังที่จะจัดการศึกษาให้แก่เด็กทุกคนในทุกโรงเรียนอย่างเสมอภาค โดยมีการประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรในด้านต่าง ๆ

รวมถึงทรัพยากรบุคคล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2566) นอกจากนี้ โรงเรียนขนาดเล็กยังคงมีบทบาทสำคัญในระบบการศึกษาของไทย ด้วยการเปิดโอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กที่อาจไม่มีทางเลือกทางการศึกษาอื่น โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งพบว่าขณะนี้ประเทศไทยมีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คนต่อโรงเรียน และห่างจากโรงเรียนใกล้เคียงไม่ต่ำกว่า 10 กิโลเมตร จำนวน 1,594 โรง โดยโรงเรียนเหล่านี้มีนักเรียนอยู่ประมาณ 100,000 คน (กองทุนเพื่อความเสมอภาคเพื่อการศึกษา (กสศ.), 2562) การที่โรงเรียนขนาดเล็กต้องเผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากรทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร และสื่อการเรียนรู้ ทำให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเสมือนโรงเรียนขนาดใหญ่ ตัวอย่างเช่น การจัดสรรงบประมาณที่มีการให้เงินอุดหนุนตามจำนวนหัวนักเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนหัวนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ซึ่งทำให้โรงเรียนเหล่านี้ไม่ได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ แม้ว่าจะมีการให้เงินอุดหนุนเพิ่มขึ้น (Top-up) แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาการไม่ประหยัดต่อขนาด ซึ่งทำให้โรงเรียนขนาดเล็กเผชิญกับความท้าทายในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะสังคม และพฤติกรรมที่เหมาะสม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความพร้อมด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมของนักเรียนควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทางวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เนื่องจากข้อจำกัดทางทรัพยากรดังกล่าว การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การศึกษาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อให้โรงเรียนเหล่านี้สามารถดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง การศึกษานี้จะเสนอแนวทางการระดมทรัพยากรที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กและช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้เด็กในโรงเรียนเหล่านี้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและเสมอภาค

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยมุ่งหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำคัญให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนระดมทรัพยากรอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือเครือข่ายชุมชน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด การค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการทรัพยากรจะช่วยให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ประชากร คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1,083 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 285 คน ใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการระดมทรัพยากรบุคคล 2) ด้านการระดมทรัพยากรการเงิน 3) ด้านการระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และ 4) ด้านการระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 48 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการศึกษาความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงไปต่ำ โดยใช้สูตร ($PNI_{modified}$) ซึ่งพัฒนาโดยสุวิมล ว่องวาณิช (2558)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าความต้องการจำเป็นในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (n=285)

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
1. การระดมทรัพยากรบุคคล	1.91	0.23	น้อย	4.26	0.21	มาก	1.26	1
2. การระดมทรัพยากรการเงิน	1.93	0.24	น้อย	4.25	0.22	มาก	1.24	2
3. การระดทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	1.95	0.23	น้อย	4.28	0.21	มาก	1.23	3
4. การระดทรัพยากรการบริหารจัดการ	1.94	0.23	น้อย	4.24	0.21	มาก	1.22	4
รวม	**1.93**	**0.11**	**น้อย**	**4.26**	**0.97**	**มาก**	**1.24**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การระดมทรัพยากรบุคคล ($PNI_{modified}$= 1.26) 2) การระดมทรัพยากรการเงิน ($PNI_{modified}$= 1.24) 3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์($PNI_{modified}$= 1.23) และ 4) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ ($PNI_{modified}$= 1.22)

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (n=285)

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
1. การระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมแนะแนว	1.90	0.39	น้อย	4.29	0.35	มาก	1.36	1

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
2. การระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมนักเรียน	1.93	0.38	น้อย	4.25	0.40	มาก	1.30	3
3. การระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	1.89	0.39	น้อย	4.23	0.37	มาก	1.33	2
รวม	**1.91**	**0.23**	**น้อย**	**4.26**	**0.21**	**มาก**	**1.26**	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมแนะแนว ($PNI_{modified}$= 1.36) 2) การระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ($PNI_{modified}$= 1.33) 3) การระดมทรัพยากรบุคคลสำหรับกิจกรรมนักเรียน($PNI_{modified}$= 1.30)

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีของสภาพความต้องการจำเป็นของของการระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (n=285)

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
1. การระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมแนะแนว	1.88	0.41	น้อย	4.27	0.43	มาก	1.38	1
2. การระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมนักเรียน	1.96	0.38	น้อย	4.24	0.36	มาก	1.26	3

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
3. การระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	1.95	0.41	น้อย	4.25	0.39	มาก	1.29	2
รวม	**1.93**	**0.24**	**น้อย**	**4.25**	**0.22**	**มาก**	**1.24**	

จากตารางที่ 3 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมแนะแนว ($PNI_{modified}$= 1.38) 2) การระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ($PNI_{modified}$= 1.29) 3) การระดมทรัพยากรการเงินสำหรับกิจกรรมนักเรียน ($PNI_{modified}$= 1.26)

ตารางที่ 4 ค่าดัชนีของสภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (n=285)

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
1. การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมแนะแนว	1.96	0.42	น้อย	4.31	0.42	มาก	1.31	1

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
2. การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมนักเรียน	1.95	0.35	น้อย	4.27	0.33	มาก	1.27	3
3. การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	1.94	0.37	น้อย	4.28	0.37	มาก	1.28	2
รวม	**1.95**	**0.23**	**น้อย**	**4.28**	**0.21**	**มาก**	**1.23**	

จากตารางที่ 4 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมแนะแนว ($PNI_{modified}$= 1.31) 2) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ($PNI_{modified}$= 1.28) 3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมนักเรียน ($PNI_{modified}$= 1.27)

ตารางที่ 5 ค่าดัชนีของสภาพความต้องการจำเป็นของของการระดมทรัพยากรการบริหารจัดการสำหรับสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (n=285)

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรการบริหารจัดการสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
1. การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการสำหรับสำหรับกิจกรรมแนะแนว	1.94	0.39	น้อย	4.22	0.38	มาก	1.28	2
2. การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการสำหรับสำหรับกิจกรรมนักเรียน	1.94	0.40	น้อย	4.26	0.36	มาก	1.29	1
3. การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการสำหรับสำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	1.93	0.35	น้อย	4.22	0.34	มาก	1.26	3
รวม	**1.94**	**0.23**	**น้อย**	**4.24**	**0.21**	**มาก**	**1.22**	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการระดมการบริหารจัดการสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการสำหรับสำหรับกิจกรรมนักเรียน ($PNI_{modified}$= 1.29) 2) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการสำหรับสำหรับกิจกรรมแนะแนว ($PNI_{modified}$= 1.28) 3) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการสำหรับสำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ($PNI_{modified}$= 1.26)

ตารางที่ 6 ค่าดัชนีของสภาพความต้องการจำเป็นของของการระดมทรัพยากรสำหรับสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (n=285)

สภาพความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรจัดการสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{modified}$	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ		
1. กิจกรรมแนะแนว								
1) การระดมทรัพยากรบุคคล	1.90	0.39	น้อย	4.29	0.35	มาก	1.36	2
2) การระดมทรัพยากรการเงิน	1.88	0.41	น้อย	4.27	0.43	มาก	1.38	1
3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	1.96	0.42	น้อย	4.31	0.42	มาก	1.31	3
4) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ	1.94	0.39	น้อย	4.22	0.38	มาก	1.28	4
2. กิจกรรมนักเรียน								
1) การระดมทรัพยากรบุคคล	1.93	0.38	น้อย	4.25	0.40	มาก	1.30	1
2) การระดมทรัพยากรการเงิน	1.96	0.38	น้อย	4.24	0.36	มาก	1.26	4
3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	1.95	0.35	น้อย	4.27	0.33	มาก	1.27	3
4) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ	1.94	0.40	น้อย	4.26	0.36	มาก	1.29	2
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์								
1) การระดมทรัพยากรบุคคล	1.89	0.39	น้อย	4.23	0.37	มาก	1.33	1
2) การระดมทรัพยากรการเงิน	1.95	0.41	น้อย	4.25	0.39	มาก	1.29	2
3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	1.94	0.37	น้อย	4.28	0.37	มาก	1.28	3
4) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ	1.93	0.35	น้อย	4.22	0.34	มาก	1.26	4
รวม	**1.93**	**0.39**	**น้อย**	**4.26**	**0.38**	**มาก**	**1.30**	

จากตารางที่ 6 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรสำหรับกิจกรรมแนะแนว สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การระดมทรัพยากรการเงิน

($PNI_{modified}$= 1.38) 2) การระดมทรัพยากรบุคคล ($PNI_{modified}$= 1.36) 3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ($PNI_{modified}$= 1.31) 4) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ ($PNI_{modified}$= 1.28)

ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรสำหรับกิจกรรมนักเรียน สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การระดมทรัพยากรบุคคล ($PNI_{modified}$= 1.30) 2) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ ($PNI_{modified}$= 1.29) 3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ($PNI_{modified}$= 1.27) 4) การระดมทรัพยากรการเงิน ($PNI_{modified}$= 1.26)

ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรสำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การระดมทรัพยากรบุคคล ($PNI_{modified}$= 1.33) 2) การระดมทรัพยากรการเงิน($PNI_{modified}$= 1.29) 3) การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ($PNI_{modified}$= 1.28) 4) การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ ($PNI_{modified}$= 1.26)

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการศึกษาความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา คือ โรงเรียนขนาดเล็กมักประสบปัญหาทางด้านการระดมทรัพยากรโดยเฉพาะการระดมทรัพยากรบุคคล และงบประมาณ จึงเห็นว่าเป็นการดีหากมีแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์รอบด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สร้างคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีจิตสาธารณะ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์

จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีระดับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสภาพปัจจุบันที่น้อย แต่ในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ การเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ ทั้งนี้ การระดมทรัพยากรในโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และชุมชน ซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ตอกย้ำถึงความสำคัญของการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อความยั่งยืน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าครูและผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีดัชนีอันดับความต้องการจำเป็นด้าน ลำดับที่ 1 คือ การระดมทรัพยากรบุคคล ลำดับที่ 2 คือ การระดมทรัพยากรการเงิน ลำดับที่ 3 คือ การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และ

ลำดับที่ 4 คือ การระดมทรัพยากรการบริหารจัดการ ซึ่งผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าความต้องการด้านบุคคลเป็นความเร่งด่วนที่สุดของโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากยังประสบปัญหาการขาดแคลนครู และครูต้องปฏิบัติหน้าที่หลายบทบาท ทั้งด้านการสอนและการบริหาร ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนโดยตรง การระดมบุคลากรจากภายนอก จึงเป็นทางเลือกสำคัญในการบรรเทาปัญหานี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy และ Miskel (2013) ที่ระบุว่าทรัพยากรบุคคลเป็นแกนหลักขององค์การการศึกษา เพราะเป็นผู้ขับเคลื่อนให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง รองลงมา คือ ความต้องการด้านการเงิน ซึ่งแสดงถึงข้อจำกัดเชิงงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก แม้จะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ แต่ด้วยจำนวนนักเรียนที่น้อยทำให้เงินอุดหนุนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนจึงต้องการการสนับสนุนด้านการเงินจากแหล่งอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ว่องวาณิช (2559) ที่พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กต้องพึ่งพาการระดมทรัพยากรทางการเงินจากชุมชนเป็นหลัก ลำดับต่อมาคือการระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งแม้จะไม่ได้อยู่ในลำดับสูงสุด แต่ก็ยังมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นค่อนข้างสูง สะท้อนให้เห็นว่าครูและผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยเพียงพอ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันต้องอาศัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อดึงดูดความสนใจและพัฒนาทักษะของผู้เรียน อย่างไรก็ดี ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สามารถบรรเทาได้ด้วยการบูรณาการทรัพยากรที่มีอยู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2562) ที่เสนอให้โรงเรียนขนาดเล็กใช้กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรแบบบูรณาการเพื่อความยั่งยืน และสำหรับการระดมทรัพยากรด้านการบริหารจัดการ แม้จะมีค่าดัชนีความต้องการต่ำสุด เมื่อเทียบกับด้านอื่น แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียน เนื่องจากระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การใช้บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับทฤษฎีระบบของ Bertalanffy (1968) ที่ชี้ว่าองค์การจะบรรลุผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดการและประสานองค์ประกอบย่อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางในการกำหนดแผนระดมทรัพยากร โดยให้ความสำคัญกับการจัดหาทรัพยากรบุคคลเป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการจัดหาและพัฒนาทรัพยากรด้านอื่น ๆ

1.2 โรงเรียนขนาดเล็กควรเชื่อมโยงความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคเอกชน เพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะในด้านการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การพัฒนาทักษะชีวิต และการใช้สื่อเทคโนโลยี

1.3 สำหรับครู ควรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรที่จัดหาได้อย่างคุ้มค่า ตลอดจนการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นแทนการพึ่งพาทรัพยากรจากภายนอกทั้งหมด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำข้อมูลความต้องการจำเป็นนี้ไปใช้สนับสนุนการสร้างแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาต่อไป

2.2 ควรศึกษาความต้องการจำเป็นจากพื้นที่โรงเรียนอื่น ๆ เช่น โรงเรียนที่มีขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่

การระดมทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กควรให้ความสำคัญกับการจัดหาทรัพยากรบุคคลเป็นลำดับแรก เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ชุมชน และภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันครูและบุคลากรควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรในท้องถิ่น ทั้งนี้ ข้อมูลความต้องการจำเป็นที่ได้สามารถนำไปใช้วางแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในบริบทอื่นได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ (2020). *ยุทธศาสตร์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา*. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.). (2566). *โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล...โจทย์ใหญ่ที่ท้าทายการศึกษาไทย*. https://research.eef.or.th/โรงเรียนขนาดเล็กในพื้น/

ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย. (2565). *แนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3* วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2562). *การจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กอย่างยั่งยืน. วารสารการบริหารการศึกษา, 15*(2), 45–60.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2559). *การจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก: บทเรียนและแนวทางพัฒนา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Bertalanffy, L. von. (1968). *General system theory: Foundations, development, applications*. George Braziller.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice (9th ed.)*. McGraw-Hill.